

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2016. március 24., csütörtök

Tartalomjegyzék

2016. évi XI. törvény	A Magyarország Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a minősített adatok cseréjéről és kölcsönös védelméről szóló egyezmény kihirdetéséről	3878
6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet	A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról	3888
1144/2016. (III. 24.) Korm. határozat	A rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1070/2016. (II. 25.) Korm. határozat módosításáról	3923

II. Törvények

2016. évi XI. törvény

a Magyarország Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a minősített adatok cseréjéről és kölcsönös védelméről szóló egyezmény kihirdetéséről*

- 1. §** Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a minősített adatok cseréjéről és kölcsönös védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) kötelező hatályának elismerésére.
- 2. §** Az Országgyűlés az Egyezményt e törvénnyel kihirdeti.
- 3. §** Az Egyezmény hiteles magyar és angol nyelvű szövege a következő:

„EGYEZMÉNY MAGYARORSZÁG KORMÁNYA ÉS A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA KÖZÖTT A MINŐSÍTETT ADATOK CSERÉJÉRŐL ÉS KÖLCSÖNÖS VÉDELMEÉRŐL

Magyarország Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya (a továbbiakban együtt: Felek)

Elismerve a Felek közötti kölcsönös együttműködés jelentőségét,

Felismerve, hogy a Felek közötti jó együttműködés során szükség lehet nemzeti minősített adatok cseréjére,

Elismerve, hogy azonos szintű védelmet biztosítanak a minősített adatok számára,

Kiváltani kívánva a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a minősített katonai információk és eszközök védelme tárgyában kötött egyezményt,

Kölcsönösen tiszteletben tartva a nemzeti érdekeket és a biztonságot, az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk

Az egyezmény célja és alkalmazási területe

- (1) Jelen Egyezmény célja, hogy védelmet biztosítson a Felek, valamint joghatóságuk alá tartozó jogi személyek vagy természetes személyek közötti együttműködés során keletkezett vagy kicserélt minősített adatok számára.
- (2) Jelen Egyezmény nem érinti a Felek azon jogait és kötelezettségeit, amelyek más, nemzetközi egyezmények alapján keletkeztek.

2. Cikk

Fogalom meghatározások

Jelen Egyezmény alkalmazásában:

- a) *minősített adat biztonságának megsértése*: olyan, a jelen Egyezménnyel vagy a nemzeti jogszabályok és egyéb szabályok rendelkezéseivel ellentétes tevékenység vagy mulasztás, melynek következtében a minősített adat jogosulatlan nyilvánosságra hozatala, elvesztése, megsemmisülése, jogosulatlan felhasználása, vagy egyéb módon történő megsértése következik be;
- b) *minősített szerződés*: olyan szerződés vagy alvállalkozói szerződés, amely minősített adatot tartalmaz, vagy amely alapján minősített adathoz való hozzáférés szükséges;
- c) *minősített adat*: megjelenési formájától függetlenül, minden olyan – a Felek között kicserélt vagy keletkezett – adat, amelyet bármelyik Fél nemzeti jogszabályainak és egyéb szabályainak rendelkezései szerint védelemben kell részesíteni a minősített adat biztonságának megsértésével szemben, amelyet ennek megfelelően minősítettek és minősítési jelöléssel láttak el;

* A törvényt az Országgyűlés a 2016. március 17-i ülésnapján fogadta el.

- d) *szereződő*: olyan természetes személy vagy jogi személy, amely a nemzeti jogszabályok és egyéb szabályok rendelkezéseivel összhangban minősített szerződések megkötésére képes;
- e) *telephely biztonsági tanúsítvány*: a biztonsági ellenőrzés eredményeként született pozitív döntés, amely megállapítja, hogy a szerződő az érintett Fél nemzeti jogszabályainak és egyéb szabályainak rendelkezéseivel összhangban eleget tesz a minősített adatok kezelésére vonatkozó feltételeknek;
- f) *szükséges ismeret*: az a követelmény, amely alapján a minősített adathoz való hozzáférés csak annak a személynek biztosítható, akinek az adott minősített adathoz való hozzáférés hivatali kötelessége vagy speciális feladata ellátásához szükséges;
- g) *átadó fél*: az a Fél, valamint a joghatósága alá tartozó jogi személyek, amelyek a nemzeti minősített adatot átadják;
- h) *személyi biztonsági tanúsítvány*: a biztonsági ellenőrzés eredményeként született pozitív döntés, amely megállapítja, hogy egy természetes személy a nemzeti jogszabályok és egyéb szabályok rendelkezéseivel összhangban jogosult hozzáférni minősített adatokhoz;
- i) *átvevő fél*: az a Fél, valamint a joghatósága alá tartozó jogi személyek vagy természetes személyek, amely a nemzeti minősített adatot átveszi az átadó féltől;
- j) *harmadik fél*: bármely olyan állam – beleértve a joghatósága alá tartozó jogi személyeket vagy természetes személyeket, továbbá nemzetközi szervezet –, amely nem részese jelen Egyezménynek.

3. Cikk

Nemzeti biztonsági hatóságok

- (1) A Felek által, jelen Egyezmény általános végrehajtására és ellenőrzésére kijelölt felelős nemzeti biztonsági hatóságok:
Magyarországon:
Nemzeti Biztonsági Felügyelet
A Szlovén Köztársaságban:
Urad Vlade Republike Slovenije za varovanje tajnih podatkov (Minősített Adatok Védelméért Felelős Kormányhivatal)
- (2) A nemzeti biztonsági hatóságok tájékoztatják egymást hivatalos elérhetőségi adataikról, és az azokban bekövetkezett valamennyi későbbi változásról.
- (3) A Felek diplomáciai úton tájékoztatják egymást nemzeti biztonsági hatóságokkal kapcsolatos valamennyi későbbi változásról.

4. Cikk

Minősítési szintek és jelölések

Az egyes nemzeti minősítési szintek és jelölésük az alábbiak szerint feleltethetők meg egymásnak:

Magyarországon	A Szlovén Köztársaságban	Angol nyelvű megfelelőjük
„Szigorúan titkos!”	STROGO TAJNO	TOP SECRET
„Titkos!”	TAJNO	SECRET
„Bizalmas!”	ZAUPNO	CONFIDENTIAL
„Korlátozott terjesztésű!”	INTERNO	RESTRICTED

5. Cikk

Minősített adathoz való hozzáférés

Jelen Egyezmény alapján minősített adathoz kizárólag olyan természetes személyek kaphatnak hozzáférést, akik a szükséges ismeret elvének megfelelnek, és akik az érintett Fél nemzeti jogszabályainak és egyéb szabályainak rendelkezéseivel összhangban erre megfelelő felhatalmazást kaptak.

6. Cikk

Biztonsági alapelvek

- (1) A Felek ugyanolyan szintű védelemben részesítik a minősített adatot, mint amelyet a saját, azonos minősítési szintű nemzeti minősített adataik számára biztosítanak.
- (2) Az átadó fél:
 - a) biztosítja, hogy a minősített adaton a nemzeti jogszabályok és egyéb szabályok rendelkezéseinek megfelelő minősítési szint feltüntetésre kerül;
 - b) tájékoztatja az átvevő felet a minősített adat felhasználásával kapcsolatos esetleges feltételekről;
 - c) haladéktalanul írásban tájékoztatja az átvevő felet az adat minősítésében vagy a minősítés időtartamában bekövetkezett változásokról.
- (3) Az átvevő fél:
 - a) biztosítja, hogy a minősített adaton feltüntetésre kerül jelen Egyezmény 4. Cikke alapján meghatározott egyenértékű minősítési szint;
 - b) biztosítja, hogy a minősített adat minősítését nem szünteti meg, valamint a minősítési szintjét nem változtatja meg az átadó fél előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül;
 - c) biztosítja, hogy az átadó fél előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül a minősített adatot harmadik fél részére nem adja át;
 - d) a minősített adatot kizárólag az átadás során megjelölt célra használhatja fel, betartva az átadó fél által meghatározott kezelési előírásokat.
- (4) A Felek gondoskodnak a megfelelő intézkedések megtételéről a kommunikációs vagy információs rendszereken feldolgozott, tárolt vagy továbbított minősített adatok védelme érdekében. Ezen intézkedések biztosítják a minősített adat bizalmasságát, sérthetlenségét, rendelkezésre állását, és ahol releváns, vitathatalanságát és valódiságát, valamint az adattal kapcsolatos intézkedések kapcsán a felelősség és nyomon-követhetőség megfelelő szintjét.

7. Cikk

Biztonsági együttműködés

- (1) A hasonló szintű biztonsági követelmények fenntartása érdekében a nemzeti biztonsági hatóságok a másik fél megkeresésére tájékoztatják egymást a nemzeti minősített adat védelmével kapcsolatos nemzeti jogszabályokról és egyéb szabályokról, valamint mindezek gyakorlati alkalmazásáról. Ennek érdekében a nemzeti biztonsági hatóságok látogatást tehetnek egymásnál. A nemzeti biztonsági hatóságok tájékoztatják egymást a nemzeti minősített adatokkal kapcsolatos nemzeti jogszabályaikban és egyéb szabályaikban bekövetkezett valamennyi későbbi változásról.
- (2) Megkeresés esetén a nemzeti biztonsági hatóságok kölcsönösen segítséget nyújtanak egymásnak a biztonsági tanúsítványokkal kapcsolatos eljárások során. A nemzeti biztonsági hatóságok tájékoztatják egymást minden, a biztonságot érintő olyan aggályról, amely a biztonsági tanúsítványokkal kapcsolatos eljárás szempontjából fontos lehet.
- (3) A Felek megkeresés esetén nemzeti jogszabályaik és egyéb szabályaik rendelkezéseivel összhangban elismerik a másik Fél által kibocsátott személyi biztonsági tanúsítványokat és telephely biztonsági tanúsítványokat. A 4. Cikkben foglaltak megfelelően alkalmazandók.
- (4) A nemzeti biztonsági hatóságok haladéktalanul értesítik egymást az elismert személyi biztonsági tanúsítványokkal és a telephely biztonsági tanúsítványokkal kapcsolatos változásokról, különösen azok visszavonásáról.

8. Cikk

Minősített szerződések

- (1) A minősített szerződéseket a Felek saját nemzeti jogszabályainak és egyéb szabályainak rendelkezései alapján kell megkötni és teljesíteni. A nemzeti biztonsági hatóságok megkeresésre megerősítik, hogy a lehetséges szerződők és a szerződés kötést megelőző tárgyalásokban vagy a minősített szerződések teljesítésében részt vevő természetes és jogi személyek rendelkeznek megfelelő személyi biztonsági tanúsítvánnyal vagy telephely biztonsági tanúsítvánnyal.
- (2) Amennyiben a lehetséges szerződő nem rendelkezik megfelelő biztonsági tanúsítvánnyal, az átadó fél nemzeti biztonsági hatósága kérelmezheti az átvevő fél nemzeti biztonsági hatóságánál a megfelelő biztonsági tanúsítvány kiállítását.

- (3) A nemzeti biztonsági hatóság kérelmezheti biztonsági ellenőrzés lefolytatását a másik Fél országának területén működő létesítményben, a minősített adatok a nemzeti jogszabályok és egyéb szabályok rendelkezéseivel összhangban megvalósuló folyamatos védelmének biztosítása céljából.
- (4) A minősített szerződések részét képezi a projekt biztonsági utasítás, amely a biztonsági követelményeket és a minősített szerződés valamennyi elemének minősítési szintjével kapcsolatos rendelkezéseket határozza meg. A projekt biztonsági utasítás másolatát azon Fél nemzeti biztonsági hatósága részére kell továbbítani, amelynek joghatósága alatt a minősített szerződés teljesítése történik.

9. Cikk

A minősített adat továbbítása

- (1) A minősített adat továbbítása diplomáciai úton vagy a nemzeti biztonsági hatóságok által írásban meghatározott egyéb módon történik.
- (2) A Felek a nemzeti biztonsági hatóságok által írásban jóváhagyott eljárási rend szerint, elektronikus úton is továbbíthatnak minősített adatot.

10. Cikk

A minősített adat sokszorosítása, fordítása és megsemmisítése

- (1) A minősített adatról készült másolatokon és fordításokon fel kell tüntetni a megfelelő minősítési jelölést és az így készült adatot ugyanolyan védelemben kell részesíteni, mint az eredeti minősített adatot. A sokszorosított példányok számát a hivatalos célból szükséges mértékre kell korlátozni.
- (2) A minősített adat fordítása során keletkező példányokon a fordítás nyelvén fel kell tüntetni, hogy az átadó fél minősített adatát tartalmazza.
- (3) „Szigorúan titkos!"/STROGO TAJNO/TOP SECRET minősítésű adat fordítása vagy sokszorosítása kizárólag az átadó fél előzetes írásbeli engedélyével lehetséges.
- (4) „Szigorúan titkos!"/STROGO TAJNO/TOP SECRET minősítésű adat nem semmisíthető meg, az ezen minősítési szintű adatokat az átadó félnek kell visszaszolgáltatni, amennyiben már nincs rájuk szükség.
- (5) A minősített adatot olyan válsághelyzet esetén, amely lehetetlenné teszi a minősített adat védelmet, vagy az átadó félhez való visszajuttatását, haladéktalanul meg kell semmisíteni. A minősített adat megsemmisítéséről az átvevő fél nemzeti biztonsági hatósága az átadó fél nemzeti biztonsági hatóságát írásban értesíti.

11. Cikk

Látogatások

- (1) Minősített adathoz való hozzáférést igénylő látogatásra az érintett Fél nemzeti biztonsági hatóságának előzetes írásbeli jóváhagyása alapján kerülhet sor.
- (2) A látogatást kezdeményező Fél nemzeti biztonsági hatósága a tervezett látogatásról a fogadó Fél nemzeti biztonsági hatóságát látogatási kérelem formájában legalább húsz nappal a látogatás időpontja előtt értesíti. Sürgős esetben, a nemzeti biztonsági hatóságok előzetes egyeztetését követően a látogatási kérelem a látogatás kezdetéhez közelebbi időpontban is benyújtható.
- (3) A látogatási kérelemnek az alábbi adatokat tartalmazza. Ezen adatok kizárólag a látogatás céljára használhatók fel:
 - a) a látogató neve, születési helye és ideje, állampolgársága, útlevelének vagy más személyazonosító igazolványának száma;
 - b) a látogató beosztásának és a látogató által képviselt jogi személy megjelölése;
 - c) a látogató személyi biztonsági tanúsítványának szintje és érvényességi ideje;
 - d) a látogatás időpontja és időtartama, visszatérő látogatások esetén az egyes látogatások összesített időtartama;
 - e) a látogatás célja, valamint a megismerendő legmagasabb minősítési szintű minősített adat minősítési szintjének megjelölése;
 - f) a meglátogató, minősített adatokat kezelő szerv neve és címe, valamint a kapcsolattartójának neve, telefonszáma, faxeszáma, e-mail címe;
 - g) dátum, aláírás és a nemzeti biztonsági hatóság hivatalos pecsétjének lenyomata.
- (4) A nemzeti biztonsági hatóságok közösen meghatározhatják a visszatérő látogatásra jogosult személyek listáját. A visszatérő látogatások szükséges részleteit a nemzeti biztonsági hatóságok közösen állapítják meg.
- (5) A látogató által megismert nemzeti minősített adatot jelen Egyezmény alapján átvett minősített adatnak kell tekinteni.

12. Cikk**Személyes adatok védelme**

A Felek biztosítják jelen Egyezmény alapján kicserélt, valamennyi személyes adat védelmét a nemzeti jogszabályok és egyéb szabályok rendelkezéseivel összhangban.

13. Cikk**Minősített adat biztonságának megsértése**

- (1) A nemzeti biztonsági hatóságok késedelem nélkül írásban tájékoztatják egymást a minősített adat biztonságának megsértéséről, vagy ha mindezek alapos gyanúja merül fel.
- (2) Azon Fél nemzeti biztonsági hatósága, ahol a minősített adat biztonságának megsértésére sor került, késedelem nélkül intézkedik a minősített adat megsértésének kivizsgálásáról a következmények csökkentése és további esetek elkerülése érdekében. A másik Fél nemzeti biztonsági hatósága szükség esetén részt vesz a vizsgálatban.
- (3) Az átvevő fél nemzeti biztonsági hatósága minden esetben írásban tájékoztatja az átadó fél nemzeti biztonsági hatóságát a minősített adat biztonsága megsértésének körülményeiről, a kár mértékéről, a kár enyhítése érdekében megtett intézkedésekről, valamint a vizsgálat eredményéről.

14. Cikk**Költségek**

A Felek maguk viselik jelen Egyezmény végrehajtásával összefüggésben felmerült költségeiket.

15. Cikk**Záró rendelkezések**

- (1) Jelen Egyezmény határozatlan időre jön létre. Jelen Egyezmény a Felek az Egyezmény hatálybalépéshez szükséges belső feltételek teljesítésére vonatkozó, diplomáciai úton küldött utolsó értesítése kézhezvételének napját követő második hónap első napján lép hatályba.
- (2) Jelen Egyezmény hatályba léptetésével a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a minősített katonai információk és eszközök védelméről szóló, Misesfán, 1998. október 5-én aláírt Egyezmény hatályát veszti. A már kicserélt minősített katonai információk és eszközök a korábbi Egyezmény hatályvesztésétől függetlenül jelen Egyezmény intézkedéseivel, valamint a nemzeti jogszabályok és egyéb szabályok rendelkezéseivel összhangban védelemben részesülnek.
- (3) Jelen Egyezmény hatálybalépéséhez hatályba léptető intézkedések adhatók ki.
- (4) Jelen Egyezmény a Felek kölcsönös egyetértésével írásban módosítható. A módosítások hatálybalépésével kapcsolatban a jelen Cikk 1. pontjában foglaltak az irányadók.
- (5) Bármelyik Fél jogosult jelen Egyezményt bármikor írásban felmondani. Felmondás esetén az Egyezmény a felmondásról szóló írásbeli értesítés másik Fél általi kézhezvételétől számított hat hónap elteltével hatályát veszti.
- (6) Az Egyezmény megszűnésétől függetlenül a minősített adatokat az Egyezményben meghatározott rendelkezések szerint kell védelemben részesíteni, mindaddig, amíg az átadó fél írásban felmentést nem ad az átvevő fél részére ezen kötelezettség alól.
- (7) Jelen Egyezmény alapján megvalósuló együttműködés angol nyelven történik.
- (8) Jelen Egyezmény végrehajtásából vagy értelmezéséből fakadó vitákat a Felek egymás közötti egyeztetés és tárgyalás útján rendezik, nemzetközi igazságszolgáltatási fórum vagy harmadik fél bevonása nélkül.

Fentiek tanúbizonyságául, az alulírott és az erre felhatalmazott megbízottak jelen Egyezményt aláírásukkal látták el.

Készült Brdo pri Kranjban, 2016. január 22. napján, két eredeti példányban, magyar, szlovén és angol nyelven, valamennyi szöveg egyaránt hiteles. Eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

Magyarország Kormánya részéről

a Szlovén Köztársaság Kormánya részéről

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF HUNGARY AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA ON THE EXCHANGE AND MUTUAL PROTECTION OF CLASSIFIED INFORMATION

The Government of Hungary and the Government of the Republic of Slovenia (hereinafter referred to as the "Parties"),

Recognising the importance of mutual cooperation between the Parties,

Realising that good cooperation may require exchange of national classified information between the Parties,

Recognising that they ensure equivalent protection for Classified Information,

Wishing to replace the Agreement between the Government of the Republic of Hungary and the Government of the Republic of Slovenia on the protection of confidential defence information and material,

Have, in mutual respect for national interests and security, agreed upon the following:

Article 1

Objective and applicability of the agreement

1. The objective of this Agreement is to ensure the protection of Classified Information exchanged or generated in the course of cooperation between the Parties or between the legal entities or individuals under their jurisdiction.
2. This Agreement does not prejudice the rights and obligations of the Parties arising from other international agreements.

Article 2

Definitions

For the purpose of this Agreement:

- a) "*Breach of Security*" means an act or an omission which is contrary to this Agreement or to the national laws and regulations of the Parties, the result of which may lead to disclosure, loss, destruction, misappropriation or any other type of compromise of Classified Information;
- b) "*Classified Contract*" means a contract or subcontract that involves or requires access to Classified Information;
- c) "*Classified Information*" means any information that, regardless of its form, under the national laws and regulations of either Party, requires protection against Breach of Security, has been duly designated and marked with classification level and has been exchanged or generated between the Parties;
- d) "*Contractor*" means an individual or a legal entity with contractual capacity to conclude Classified Contracts in accordance with the national laws and regulations;
- e) "*Facility Security Clearance*" the positive determination following a vetting procedure that a contractor fulfils the conditions of handling Classified Information in accordance with the national laws and regulations of the respective Party;
- f) "*Need-to-know*" means the principle, according to which access to Classified Information may only be granted to a person who has a need to access to this Classified Information in connection with his/her specific official duties or for the performance of a specific task;
- g) "*Originating Party*" means the Party including the legal entities under its jurisdiction, which releases national classified information;
- h) "*Personnel Security Clearance*" means the positive determination following a vetting procedure that an individual is eligible to have access to Classified Information in accordance with the national laws and regulations;
- i) "*Recipient Party*" means the Party including the legal entities or individuals under its jurisdiction, which receives national classified information of the Originating Party;
- j) "*Third Party*" means any state including the legal entities or individuals under its jurisdiction or international organisation not being a party to this Agreement.

Article 3

National security authorities

1. The National Security Authorities designated by the Parties as responsible for the general implementation and the supervision of this Agreement are:

In Hungary:

Nemzeti Biztonsági Felügyelet (National Security Authority)

In the Republic of Slovenia:

Urad Vlade Republike Slovenije za varovanje tajnih podatkov (Government Office for the Protection of Classified Information)

2. The National Security Authorities shall provide each other with official contact details and shall inform each other of any subsequent changes thereof.
3. The Parties shall inform each other through diplomatic channels of any subsequent changes of the National Security Authorities.

Article 4

Security classification levels and markings

The equivalence of national security classification levels and markings is as follows:

In Hungary	In the Republic of Slovenia	Equivalent in English language
„Szigorúan titkos!”	STROGO TAJNO	TOP SECRET
„Titkos!”	TAJNO	SECRET
„Bizalmas!”	ZAUPNO	CONFIDENTIAL
„Korlátozott terjesztésű!”	INTERNO	RESTRICTED

Article 5

Access to classified information

Access to Classified Information under this Agreement shall be limited only to individuals upon the Need-to-know principle and who are duly authorised in accordance with the national laws and regulations of the respective Party.

Article 6

Security principles

1. The Parties shall afford to Classified Information the same degree of protection as afforded to its own national classified information of equivalent security classification level.
2. The Originating Party shall:
 - a) ensure that Classified Information is marked with appropriate security classification markings in accordance with its national laws and regulations;
 - b) inform the Recipient Party of any use conditions of Classified Information;
 - c) inform the Recipient Party in writing without undue delay of any subsequent changes in the security classification level or duration of the classification.
3. The Recipient Party shall:
 - a) ensure that Classified Information is marked with equivalent security classification marking in accordance with Article 4 of this Agreement;
 - b) ensure that Classified Information is not declassified nor its security classification level changed without the prior written consent of the Originating Party;
 - c) ensure that Classified Information is not released to a Third Party without the prior written consent of the Originating Party;
 - d) use Classified Information only for the purpose it has been released for and in accordance with use conditions of the Originating Party.
4. Each Party shall ensure that appropriate measures are implemented for the protection of Classified Information processed, stored or transmitted in communication and information systems. Such measures shall ensure the confidentiality, integrity, availability and, where applicable, non-repudiation and authenticity of Classified Information as well as an appropriate level of accountability and traceability of actions in relation to that information.

Article 7**Security cooperation**

1. In order to maintain comparable standards of security, the National Security Authorities shall, on request, inform each other of their national laws and regulations concerning protection of national classified information and the practices stemming from their implementation. To this aim the National Security Authority may visit each other. The National Security Authorities shall inform each other of any subsequent changes in their national laws and regulations concerning national classified information thereof.
2. On request, the National Security Authorities shall assist each other to carry out a security clearance process. They shall exchange information on possible security concerns that are of importance in the security clearance process.
3. On request, the Parties shall in accordance with their national laws and regulations, recognise the Personnel Security Clearances and Facility Security Clearances issued by the other Party. Article 4 shall apply accordingly.
4. The National Security Authorities shall promptly notify each other about changes in the recognised Personnel Security Clearances and Facility Security Clearances, especially in case of their withdrawal.

Article 8**Classified contracts**

1. Classified Contracts shall be concluded and implemented in accordance with the national laws and regulations of each Party. On request, the National Security Authorities shall confirm that proposed Contractors as well as persons participating in pre-contractual negotiations or in the implementation of Classified Contracts have appropriate Personnel Security Clearance or Facility Security Clearance.
2. If the proposed Contractor does not hold an appropriate security clearance, the National Security Authority of the Originating Party may request the National Security Authority of the Recipient Party to initiate the issue the appropriate security clearance.
3. The National Security Authority may request its counterpart that a security inspection is carried out at a facility located in the territory of the other Party to ensure continuing compliance with security standards in accordance with the national laws and regulations.
4. Classified Contracts shall contain project security instructions on the security requirements and on the security classification level of each element of the Classified Contract. A copy of the project security instructions shall be forwarded to the National Security Authority of the Party under whose jurisdiction the Classified Contract is to be implemented.

Article 9**Transfer and transmission of classified information**

1. Classified Information shall be transferred through diplomatic channels or as otherwise agreed in writing between the National Security Authorities.
2. The Parties may transmit Classified Information by electronic means in accordance with the security procedures approved by the National Security Authorities in writing.

Article 10**Reproduction, translation and destruction of classified information**

1. Reproductions and translations of Classified Information shall bear appropriate security classification markings and shall be protected as the originals. Number of reproductions shall be limited to that required for official purposes.
2. Translations of Classified Information shall bear a note in the language of translation indicating that they contain Classified Information of the Originating Party.
3. Classified Information marked „Szigorúan titkos!”/STROGO TAJNO/TOP SECRET shall be translated or reproduced only upon the prior written consent of the Originating Party.
4. Classified Information marked „Szigorúan titkos!”/STROGO TAJNO/TOP SECRET shall not be destroyed and shall be returned to the Originating Party after it is no longer needed.
5. In case of a crisis situation in which it is impossible to protect or to return the Classified Information to the Originating Party it shall be destroyed without undue delay. The National Security Authority of the Recipient Party shall notify the National Security Authority of the Originating Party in writing about the destruction of the Classified Information.

Article 11**Visits**

1. Visits requiring access to Classified Information shall be subject to the prior written consent of the National Security Authority of the respective Party.
2. The National Security Authority of the visiting Party shall notify the National Security Authority of the host Party about the planned visit through a request for visit at least twenty days before the visit takes place. In urgent cases, the request for visit may be submitted at a shorter notice, subject to prior co-ordination between the National Security Authorities.
3. The request for visit shall contain following data that shall be used for the purpose of the visit only:
 - a) visitor's name, date and place of birth, nationality and passport/ID card number;
 - b) position of the visitor and specification of the legal entity represented;
 - c) level and validity of visitor's Personnel Security Clearance;
 - d) date and duration of the visit, and in case of recurring visits the total period of time covered by the visits;
 - e) purpose of the visit including the highest security classification level of Classified Information involved;
 - f) name and address of the facility to be visited, as well as the name, phone/fax number, e-mail address of its point of contact;
 - g) date, signature and stamping of the official seal of the National Security Authority.
4. The National Security Authorities may agree on a list of visitors entitled to recurring visits. The National Security Authorities shall agree on the further details of the recurring visits.
5. National classified information acquired by a visitor shall be considered as Classified Information received under this Agreement.

Article 12**Protection of personal data**

Each Party shall guarantee the protection of personal data exchanged within this Agreement in accordance with the national laws and regulations.

Article 13**Breach of security**

1. The National Security Authorities shall without undue delay inform each other in writing of any Breach of Security of any Classified Information or any suspicion thereof.
2. The National Security Authority of the Party where the Breach of Security has occurred shall investigate or initiate the investigation of the incident without undue delay so as to limit the consequences and to prevent further breaches. The National Security Authority of the other Party shall, if required, co-operate in the investigation.
3. In any case, the National Security Authority of the Recipient Party shall inform the National Security Authority of the Originating Party in writing about the circumstances of the Breach of Security, the extent of the damage, the measures adopted for its mitigation and the outcome of the investigation.

Article 14**Expenses**

Each Party shall bear its own expenses incurred in the course of the implementation of this Agreement.

Article 15**Final provisions**

1. This Agreement is concluded for an indefinite period of time. This Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the date of receipt of the last of notifications between the Parties, through diplomatic channels, stating that the national legal requirements for this Agreement to enter into force have been fulfilled.
2. As of the date of entry into force of this Agreement, the Agreement between the Government of the Republic of Hungary and the Government of the Republic of Slovenia on the protection of confidential defence information and material, done in Misefa on 5 October 1998, shall terminate as between the Parties. Regardless of the termination, all exchanged confidential defence information and material are protected in accordance with the provisions of this Agreement and with the national laws and regulations.
3. Implementing arrangements may be concluded for the implementation of this Agreement.

4. This Agreement may be amended on the basis of the mutual agreement of the Parties in writing. Such amendments shall enter into force in accordance with Paragraph 1 of this Article.
5. Each Party is entitled to terminate this Agreement in writing at any time. In such a case, the validity of this Agreement shall expire after six months following the day on which the other Party receives the written notice of the termination.
6. Regardless of the termination of this Agreement, all Classified Information shall be protected in accordance with the provisions set forth herein until the Originating Party dispenses the Recipient Party from this obligation in writing.
7. The co-operation under this Agreement shall be effected in the English language.
8. Any dispute regarding the interpretation or implementation of this Agreement shall be resolved by consultations and negotiations between the Parties and shall not be referred to any international tribunal or Third party for settlement.

In witness of which, the undersigned, duly authorised to this effect, have signed this Agreement.

Done in Brdo pri Kranju on 22 January 2016 in two originals, in Hungarian, Slovenian and English languages, each text being equally authentic. In case of different interpretation the English text shall prevail.

For the Government of Hungary

For the Government of the Republic of Slovenia”

- 4. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 2. §, a 3. § és az 5. § az Egyezmény 15. Cikk (1) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.
(3) Az Egyezmény, a 2. §, a 3. § és az 5. § hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter – annak ismertté válását követően – a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
(4) Az e törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a minősített adatok védelmének szakmai felügyeletéért felelős miniszter gondoskodik.
- 5. §** Hatályát veszti a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a minősített katonai információk és eszközök védelméről szóló, Misesfán, 1998. október 5-én aláírt Egyezmény megerősítéséről és kihirdetéséről szóló 1999. évi XXV. törvény.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Lezsák Sándor s. k.,
az Országgyűlés alelnöke

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az emberi erőforrások minisztere 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (2) bekezdés a)–c), k) és m) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 48. § 1. és 5. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: Nmr.) 4/A. § (2a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2a) A mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde, a nem hálózatban működtetett családi bölcsőde, a nem hálózatban működtetett napközbeni gyermekfelügyelet és az alternatív napközbeni ellátás esetén nem kötelező szervezeti és működési szabályzatot készíteni.”
- 2. §** Az Nmr. II. Fejezet 3. Címe helyébe a következő cím lép:
„3. CÍM
A GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSA
Bölcsődei ellátás
34. § Ha a települési önkormányzat nem biztosít bölcsődei ellátást, – a Gyvt. 94. § (3a) bekezdésében foglaltak végrehajtása érdekében –
a) minden év március 1-jéig a helyben szokásos módon felhívást tesz közzé arról, hogy a szülő vagy más törvényes képviselő (e Cím alkalmazásában a továbbiakban együtt: szülő) április 15-éig jelezheti a települési önkormányzat felé a bölcsődei ellátás biztosítása iránti igényét, és
b) minden év március 31-éig megvizsgálja, hogy a Központi Statisztikai Hivatal adott év január 1-jei adatai alapján a település 3 év alatti lakosainak száma meghaladja-e a negyven főt.
35. § (1) Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével
a) bölcsődében és mini bölcsődében – az intézmény orvosának, gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján – az intézmény vezetője a szülővel együtt,
b) munkahelyi bölcsődében és családi bölcsődében a gyermek orvosa, a család- és gyermekjóléti központ munkatársa, a szolgáltatást nyújtó személy vagy a kisgyermeknevelő a szülővel együtt értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.
(2) Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását vagy a fejlesztő nevelését ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.
(3) A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátás keretében való nevelése, gondozása történhet
a) a nem sajátos nevelési igényű gyermekekkel közös csoportban, vagy
b) speciális bölcsődei csoportban.
(4) Egy kisgyermeknevelő, szolgáltatót nyújtó személy a speciális bölcsődei csoportban
a) bölcsőde, mini bölcsőde és munkahelyi bölcsőde esetén legfeljebb három gyermeket,
b) családi bölcsőde esetén legfeljebb kettő gyermeket nevelhet, gondozhat.
(5) A sajátos nevelési igényű gyermekek szükségleteihez igazodóan a (4) bekezdésben foglaltnál kevesebb számban is meghatározható az egy kisgyermeknevelő, szolgáltatást nyújtó személy által nevelhető, gondozható gyermekek száma.

(6) Ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét, a bölcsődei ellátás egyes formáinál az e rendeletben meghatározott sajátos nevelési igényű gyermekek ellátására vonatkozó csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig túlléphető.

36. § Ha a fenntartó eltérően nem rendelkezik, a keresőtevékenységet folytató vagy folytatni kívánó szülő legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdését megelőző két héttel a bölcsődei ellátást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak munkáltatói igazolást nyújt be, vagy bemutatja a leendő munkáltatójának igazolását arról, hogy a szülő nála alkalmazásban fog állni, megjelölve annak kezdő időpontját is.

37. § (1) A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a fenntartó által meghatározott napi nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermek bölcsődei ellátását.

(2) A Gyvt. 42. § (1) bekezdése szerinti bölcsődei ellátás esetén a gyermek napi gondozási ideje legalább négy óra és legfeljebb tizenkét óra. A sajátos nevelési igényű gyermek napi gondozási ideje négy óránál kevesebb időtartamban is meghatározható.

(3) A fenntartó minden év február 15-éig tájékoztatja a szülőket a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató nyári nyitvatartási rendjéről. A nyári zárva tartás időtartamát a fenntartó legfeljebb öt hétben határozhatja meg.

(4) A bölcsőde, mini bölcsőde vezetője, valamint a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde fenntartója minden év április 30-áig tájékoztatást küld a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjének azon harmadik életévüket betöltött gyermekekről, akikről a Gyvt. 42/A. § (2) bekezdése szerint, a szülő egyetértésével megállapították, hogy óvodai nevelésre nem érett. A települési önkormányzat jegyzője a tájékoztatást minden év május 15-éig megküldi a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kötelező felvételt biztosító óvoda vezetőjének.

(5) A (4) bekezdés szerint lejelentett gyermek szülője mentesül a gyermek óvodai beiratásának kötelezettsége alól.

(6) Ha a (4) bekezdés szerint lejelentett gyermek ellátására vonatkozó megállapodás a bölcsődei nevelési év közben megszűnik, arról a bölcsőde, mini bölcsőde vezetője, valamint a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde fenntartója haladéktalanul tájékoztatja a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjét.

38. § (1) Nem gondozható bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a fertőző beteg gyermek mindaddig, amíg a házi gyermekorvos vagy a háziorvos nem igazolja, hogy ez az állapot már nem áll fenn.

(2) A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a Gyvt. 42/A. § (4) bekezdése szerinti orvosi szakvélemény beszerzése előtt – nem sajátos nevelési igényű gyermek esetén – kikéri a gyógypedagógus, pszichológus, a gyermek nevelését, gondozását ellátó kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy véleményét a gyermek bölcsődei ellátása megszüntetéséről.

39. § A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a bölcsődei csoportszoba hasznos alapterülete gyermekeként legalább három négyzetméter.

40. § (1) A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerinti szolgáltatások biztosítása nem veszélyeztetheti a bölcsődei ellátás keretében kötelezően nyújtandó, a Gyvt. 42. § (1) bekezdésében foglalt ellátás biztosítását. A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerinti szolgáltatásokért külön térítési díj kérhető.

(2) Az időszakos gyermekfelügyelet a gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban, az e célra kialakított csoportban vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtható szolgáltatás. Ha a bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtják a szolgáltatást, a bölcsődei ellátást és az időszakos gyermekfelügyeletet azonos időben igénybe vevő gyermekek száma nem haladhatja meg az e rendeletben meghatározott, egy bölcsődei csoportban ellátható gyermekek maximális számát.

(3) A gyermekhotel olyan gyermek részére nyújt a szülő által igényelt időtartamú, de akár huszonnégy órás folyamatos ellátást, akiről szülője elfoglaltsága miatt átmeneti ideig nem tud gondoskodni. A szolgáltatás hétvégén és ünnepnapon is biztosítható, időtartama azonban gyermekeként egy nevelési éven belül nem haladhatja meg a tíz ellátási napot.

(4) A Gyvt. 42. § (4) bekezdése szerinti más gyermeknevelést segítő szolgáltatás a játszócsoport, a nevelési tanácsadás, valamint a játék- és eszközkölcsonzés. A játszócsoportban a gyermek és a szülő együttes játéklehetősége – a kisgyermeknevelő, bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy segítségével – biztosítható

a) a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoporton kívül önálló csoportban, vagy

b) a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoportban, de nem a bölcsődei ellátás nyújtásával azonos időben.

41. § (1) A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és a gondozás a 10. mellékletben meghatározott Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján folyik.

(2) A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján a bölcsődei ellátást biztosító intézmény, szolgáltató helyi szakmai programot készít.

(3) A bölcsődei ellátáshoz szükséges, kötelezően biztosítandó eszközök és felszerelések jegyzékét (a továbbiakban: felszerelési jegyzék) a 11. melléklet tartalmazza.

(4) A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell

a) a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen

aa) a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,

ab) a felszerelési jegyzékben az adott ellátási forma tekintetében meghatározott textíliát, bútort, egyéb eszközöket és felszerelést,

ac) a játéktevékenység feltételeit,

ad) a szabadban való tartózkodás feltételeit; és

b) a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést azzal, hogy

ba) a bölcsődében és a mini bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani,

bb) a saját otthonban nyújtott családi bölcsődei szolgáltatás keretében biztosított étkeztetés családi étkeztetésnek minősül.

A bölcsődére és a mini bölcsődére vonatkozó közös rendelkezések

42. § (1) A gyermek bölcsődébe és mini bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

a) a körzeti védőnő,

b) a házi gyermekorvos vagy a háziorvos,

c) a család- és gyermekjóléti szolgálat,

d) a gyámhatóság

is kezdeményezheti.

(2) Ha a bölcsődei nevelési év közben a gyermek bölcsődébe, mini bölcsődébe történő felvételére veszélyeztetettsége miatt kerül sor, a bölcsődére, mini bölcsődére az e rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel túlléphető.

(3) Ha a többcélú óvoda-bölcsődeként működő bölcsőde vagy mini bölcsőde az óvoda épületében kerül kialakításra, az udvaron elkülönített játszórészt kell kialakítani a három éven aluli gyermekek számára.

43. § (1) A bölcsődében és a mini bölcsődében az április 21-én vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanapon tartott Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nevelés-gondozás nélküli munkanap célja a bölcsődében és a mini bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése.

(3) A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetését biztosítani kell.

(4) A szülőket február 15-éig tájékoztatni kell a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.

44. § (1) Bölcsődében és mini bölcsődében bölcsődei dajka munkakörben az alkalmazható, aki eredményesen elvégezte a bölcsődei dajka képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot.

(2) A bölcsődében és a mini bölcsődében a bölcsődei dajka munkavégzését a nyitvatartási időn belül nyolcórás munkarendben kell megszervezni. Ha a bölcsődében, mini bölcsődében kettőnél több bölcsődei csoport működik, a bölcsődei dajka munkarendje két műszakos munkarendben is megszervezhető.

(3) A bölcsőde és a mini bölcsőde a 37. § (1) bekezdése szerinti napi nyitvatartási időn kívül is biztosíthatja a gyermekek felügyeletét ügyelet keretében. Az ügyelet igénybevételére a fenntartó külön térítés díjat állapíthat meg. Az ügyelet időtartama a napi három órát nem haladhatja meg azzal, hogy az ügyelet délután legfeljebb 19 óráig biztosítható.

45. § (1) A bölcsődében és a mini bölcsődében a kisgyermeknevelőnek és a bölcsődei dajkának a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 2. számú melléklete szerinti, érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal (a továbbiakban: Egészségügyi Nyilatkozat) kell rendelkeznie.

(2) A bölcsődében és a mini bölcsődében kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka, intézményvezető, vezető és szaktanácsadó munkakörben dolgozó személyeknek a munkaruha juttatás keretében legalább a 12. mellékletben foglaltakat kell biztosítani. A további munkakörökben dolgozó személyek részére a bölcsődében és a mini bölcsődében a fenntartó a 3. § (6) bekezdése alapján biztosítja a munkaruhát.

A bölcsődére vonatkozó külön rendelkezések

46. § (1) A bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

- a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy
- b) sajátos nevelési igényű gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizennégy gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban, ha

- a) egy sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,
- b) kettő sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,
- c) három-hat sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.

47. § (1) A bölcsőde működésként bölcsődének épült épületben vagy a bölcsődei funkciónak megfelelően átalakított épületben.

(2) A bölcsőde tervezésénél, illetve más épületből történő kialakításánál, átalakításánál az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet előírásainak és a nevelési intézmények tervezési előírásairól szóló MSZ 24210 szabványnak vagy azzal egyenértékű más műszaki megoldásnak az alkalmazásával kell eljárni.

(3) A bölcsőde egészségügyi tevékenysége tekintetében a hatósági ellenőrzést a népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal végzi. A népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal feladata ellátása érdekében közreműködésre felkérheti a gyermekek napközbeni ellátása tekintetében a módszertani feladatokat ellátó szervet (a továbbiakban: módszertani szerv) vagy az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékben szereplő bölcsődei ellátás, csecsemő- és kisgyermekgondozás-, nevelés vagy gyermekek napközbeni ellátása szakterületre bejegyzett szakértőt.

48. § (1) A bölcsődében a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkarendje igazodik a gyermekek napirendjéhez.

(2) A bölcsődében az ügyelet időtartama alatt

- a) ha egyidejűleg több mint tizenkét gyermek tekintetében igénylik a szülők az ügyelet biztosítását, legalább két fő kisgyermeknevelő,
- b) az a) pont alá nem tartozó esetben legalább egy fő kisgyermeknevelő és egy fő bölcsődei dajka biztosítja a gyermekek felügyeletét.

A mini bölcsődére vonatkozó külön rendelkezések

49. § (1) A mini bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb hét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

- a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy
- b) sajátos nevelési igényű gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb nyolc gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban, ha

- a) egy sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb öt gyermek,
- b) kettő vagy három sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb három gyermek nevelhető, gondozható.

50. § (1) A mini bölcsőde működésként bölcsődének épült épületben vagy a bölcsődei funkciónak megfelelően átalakított épületben.

(2) A mini bölcsőde tervezésénél, illetve más épületből történő kialakításánál, átalakításánál az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet előírásainak az alkalmazásával kell eljárni.

51. § (1) A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkarendje igazodik a gyermekek napirendjéhez. A mini bölcsőde fenntartója úgy szervezi a napi munkát az intézményben, hogy a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka a gyermekek ellátásáról megfelelően gondoskodni tudjon.

(2) A mini bölcsődében az ügyelet időtartama alatt legalább egy fő kisgyermeknevelő vagy egy fő bölcsődei dajka biztosítja a gyermekek felügyeletét.

(3) A mini bölcsőde fenntartója biztosítja, hogy a kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei dajka betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a helyettesítés megoldott legyen a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.2. pontjában az adott munkakörhöz meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személlyel.

(4) A (3) bekezdés szerinti helyettesítő személynek rendelkeznie kell érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal.

Munkahelyi bölcsőde

51/A. § (1) A munkahelyi bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb hét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

- a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy
- b) sajátos nevelési igényű gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb nyolc gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban, ha

- a) egy sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb öt gyermek,
- b) kettő vagy három sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb három gyermek nevelhető, gondozható.

51/B. § Munkahelyi bölcsőde elsősorban a munkavégzés helyszínéül szolgáló épületben, a foglalkoztató tulajdonában álló ingatlanban vagy a foglalkoztató által e célra bérelt ingatlanban működhet.

51/C. § (1) A fenntartó döntése alapján a munkahelyi bölcsődében a szolgáltatást nyújtó személy foglalkoztatására a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.3. pontjában meghatározott munkakörök létesíthetők. A szolgáltatást nyújtó személy munkakört betöltő személynek eredményesen el kell végeznie a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot. A kisgyermeknevelő munkakört betöltő személynek rendelkeznie kell a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.3. pontjában a kisgyermeknevelő munkakör betöltéséhez előírt képesítéssel.

(2) Ha a fenntartó nem létesít a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” 2.3. pontjában meghatározott kisgyermeknevelő munkakört, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személynek eredményesen el kell végeznie a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot.

(3) A hat-, a hét- vagy a nyolcfős munkahelyi bölcsődei csoportban segítő személy működik közre a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy irányítása alapján a naponta rendszeresen előforduló tevékenységekben. A segítő személy munkaidejét a gyermekek napirendjéhez igazodóan kell megszervezni.

(4) A bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy melletti segítő tevékenységet szociális gondozói díjban részesülő személy, illetve munkaviszonyban vagy más foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban foglalkoztatott személy is elláthatja általános teljes napi munkaidőben vagy részmunkaidőben.

(5) A munkahelyi bölcsődében a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személynek és a segítő személynek érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal kell rendelkeznie.

(6) A munkahelyi bölcsőde fenntartójának igazolnia kell, hogy betegség vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy helyettesítése megoldott olyan személlyel, aki megfelel a Gytv. 44. § (3) bekezdésében, valamint az (5) bekezdésben foglaltaknak és a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.3. pontjában a szolgáltatást nyújtó személy tekintetében előírt képesítési feltételnek. A helyettesítésre szociális gondozói díjban részesíthető személy is alkalmazható.

51/D. § A munkahelyi bölcsődében a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személynek háromévente legalább egy alkalommal részt kell vennie a módszertani szerv által kijelölt szervezet által tartott

- a) szakmai továbbképzésen, vagy
- b) sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátó munkahelyi bölcsőde esetén speciális szakmai továbbképzésen.

51/E. § (1) A munkahelyi bölcsőde feladatainak ellátására csak száraz, világos, jól szellőztethető és fűthető épület alkalmas.

(2) A munkahelyi bölcsődében az esetleges balesetek megelőzése érdekében a gyermekek tartózkodására szolgáló helyiségeket úgy kell kialakítani, hogy azok megfeleljenek a gyermekek életkorának és ártalmaktól mentes, testi épséget nem veszélyeztető körülményeket biztosítsanak.

(3) A munkahelyi bölcsődében a csoportszoba a szolgáltatás nyújtásával azonos időben más célra nem használható.

Családi bölcsőde

51/F. § (1) A családi bölcsődében – a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivétellel, a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva – legfeljebb öt gyermek nevelhető, gondozható.

(2) A családi bölcsődében, ha

- a) egy sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb három gyermek,
- b) kizárólag sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb két gyermek nevelhető, gondozható.

(3) A családi bölcsődében, ha a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy mellett segítő személyt is alkalmaznak,
a) az (1) bekezdésben meghatározott létszámon felül még két gyermek,
b) a (2) bekezdésben meghatározott létszámokon felül még egy-egy gyermek nevelhető, gondozható.

(4) A bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy melletti segítő tevékenységet szociális gondozói díjban részesülő személy, illetve munkaviszonyban vagy más foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban foglalkoztatott személy is elláthatja általános teljes napi munkaidőben vagy részmunkaidőben.

51/G. § (1) A fenntartó döntése alapján a családi bölcsődében a szolgáltatást nyújtó személy foglalkoztatására a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.4. pontjában meghatározott munkakörök létesíthetők. A szolgáltatást nyújtó személy munkakört betöltő személynek eredményesen el kell végeznie a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot. A kisgyermeknevelő munkakört betöltő személynek rendelkeznie kell a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.4. pontjában a kisgyermeknevelő munkakör betöltéséhez előírt képesítéssel.

(2) Ha a fenntartó nem létesít a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.4. pontjában meghatározott kisgyermeknevelő munkakört, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személynek eredményesen el kell végeznie a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot.

(3) A családi bölcsődében a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személynek és a segítő személynek érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal kell rendelkeznie.

(4) A családi bölcsőde fenntartójának igazolnia kell, hogy betegség vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy helyettesítése megoldott olyan személlyel, aki megfelel a Gyvt. 44/A. § (2) bekezdésében, valamint a (3) bekezdésben foglaltaknak és a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.4. pontjában a szolgáltatást nyújtó személy tekintetében előírt képesítési feltételnek. A helyettesítésre szociális gondozói díjban részesíthető személy is alkalmazható.

51/H. § (1) A Gyvt. 44/A. § (1) bekezdésének alkalmazásában saját otthon alatt a szolgáltatást nyújtó személy életvitelszerű tartózkodására szolgáló lakást, illetve a szolgáltatás nyújtására alkalmas, a szolgáltatást nyújtó személy által igazoltan e célra használható más lakást kell érteni.

(2) A Gyvt. 44/A. § (3) bekezdésének alkalmazásában saját gyermek alatt annak a szolgáltatást közvetlenül nyújtó személynek a törvényes képviselője alatt álló gyermeket kell érteni, aki a Gyvt. 5. § s) pont sc) alpontjában foglaltak alapján egyben a szolgáltatás fenntartója is.

(3) Ha a családi bölcsődében a szolgáltatást nyújtó személy az életvitelszerű tartózkodására szolgáló lakásban nyújtja az ellátást, az ellátás megkezdésekor, azt követően pedig évente háziorvosi igazolással igazolja, hogy a vele közös háztartásban élő személy egészségi állapota nem veszélyezteti az ellátandó gyermekeket.

(4) A családi bölcsődében a szolgáltatást nyújtó személynek háromévente legalább egy alkalommal részt kell vennie a módszertani szerv által kijelölt szervezet által tartott

a) szakmai továbbképzésen, vagy

b) sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátó családi bölcsőde esetén speciális szakmai továbbképzésen.

51/I. § (1) A Gyvt. 44/A. § (4) bekezdése szerinti családi bölcsőde hálózat fenntartója a telephelyeken működő családi bölcsődében szolgáltatást nyújtó személyek munkáját folyamatosan figyelemmel kíséri, biztosítja számukra a szakmai tanácsadást, valamint kapcsolatot tart az ellátást igénybe vevőkkel és igényeiket figyelembe véve segíti a családi bölcsődében szolgáltatást nyújtó személyeket a szolgáltatások szervezésében, összehangolásában és a helyettesítés megszervezésében.

(2) A családi bölcsőde hálózat fenntartója az (1) bekezdésben foglalt feladatok ellátására legalább egy fő koordinátort alkalmaz. A koordinátori feladatokat ötnél kevesebb családi bölcsőde működtetése esetén a hálózatba szervezett bármelyik családi bölcsődében dolgozó szolgáltatást nyújtó személy vagy a hálózatban más munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja, ha eredményesen elvégezte a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot.

51/J. § (1) A családi bölcsőde feladatainak ellátására csak száraz, világos, jól szellőztethető és fűthető épület alkalmas.

(2) Az egy épületben működő családi bölcsődék közül legfeljebb három használhatja közös helyiségként a konyhát és a fürdőszobát, feltéve, hogy azok tárgyi feltételei megfelelnek a felszerelési jegyzékben foglaltaknak.

(3) A családi bölcsődében az esetleges balesetek megelőzése érdekében a gyermekek tartózkodására szolgáló helyiségeket úgy kell kialakítani, hogy azok megfeleljenek a gyermekek életkorának és ártalmaktól mentes, testi épséget nem veszélyeztető körülményeket biztosítsanak.

(4) A családi bölcsődében a csoportszoba a szolgáltatás nyújtásával azonos időben más célra nem használható.

Napközbeni gyermekfelügyelet

51/K. § (1) Napközbeni gyermekfelügyelet keretében – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel, a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva – legfeljebb hét gyermek napközbeni ellátása biztosítható.

(2) A napközbeni gyermekfelügyelet keretében ellátható gyermekek száma

a) egy sajátos nevelési igényű gyermeknek a többi gyermekkel azonos időben történő ellátása esetén, legfeljebb öt fő,

b) két vagy három sajátos nevelési igényű gyermek azonos időben történő ellátása esetén, legfeljebb három fő.

(3) Ha a napközbeni gyermekfelügyelet keretében sajátos nevelési igényű gyermek napközbeni ellátását biztosítják, a gyermek ellátásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével a gyermek orvosa, a család- és gyermekjóléti központ munkatársa és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy a szülővel együtt értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

(4) Ha a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó sajátos nevelési igényű gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását vagy a fejlesztő nevelését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

51/L. § (1) A napközbeni gyermekfelügyelet keretében szolgáltatást nyújtó személynek érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal kell rendelkeznie.

(2) A napközbeni gyermekfelügyelet fenntartójának igazolnia kell, hogy betegség vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a szolgáltatást nyújtó személy helyettesítése megoldott olyan személlyel, aki megfelel a Gyvt. 44/B. § (5) bekezdésében, valamint az (1) bekezdésben foglaltaknak és a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 3. pontjában a szolgáltatást nyújtó személy tekintetében előírt képesítési feltételnek. A helyettesítésre szociális gondozói díjban részesíthető személy is alkalmazható.

51/M. § (1) A Gyvt. 44/B. § (3) bekezdés a) pontja alkalmazásában saját otthon alatt a szolgáltatást nyújtó személy életvitelszerű tartózkodására szolgáló lakást kell érteni.

(2) Ha a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy az életvitelszerű tartózkodására szolgáló lakásban nyújtja az ellátást, az ellátás megkezdésekor, azt követően pedig évente háziorvosi igazolással igazolja, hogy a vele közös háztartásban élő személy egészségi állapota nem veszélyezteti az ellátandó gyermekeket.

(3) A napközbeni gyermekfelügyelet keretében az ellátás a módszertani szerv szakmai iránymutatása alapján folyik. A módszertani szerv a szakmai iránymutatást a honlapján közzéteszi, és gondoskodik annak folyamatos frissítéséről.

(4) A napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személynek háromévente legalább egy alkalommal részt kell vennie a módszertani szerv által kijelölt szervezet által tartott

a) szakmai továbbképzésen, vagy

b) sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátó napközbeni gyermekfelügyelet esetén speciális szakmai továbbképzésen.

51/N. § (1) A Gyvt. 44/B. § (4) bekezdése szerinti napközbeni gyermekfelügyelet hálózat fenntartója a telephelyeken működő napközbeni gyermekfelügyelet keretében szolgáltatást nyújtó személyek munkáját folyamatosan figyelemmel kíséri, biztosítja számukra a szakmai tanácsadást, valamint kapcsolatot tart az ellátást igénybe vevőkkel és igényeiket figyelembe véve segíti a napközbeni gyermekfelügyelet keretében szolgáltatást nyújtó személyeket a szolgáltatások szervezésében, összehangolásában és a helyettesítés megszervezésében.

(2) A napközbeni gyermekfelügyelet hálózat fenntartója az (1) bekezdésben foglalt feladatok ellátására az általa meghatározott számban és munkarendben koordinátort alkalmaz. A koordinátori feladatokat ötnél kevesebb napközbeni gyermekfelügyelet működtetése esetén a hálózatba szervezett bármelyik napközbeni gyermekfelügyelet keretében szolgáltatást nyújtó személy vagy a hálózatban más munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja, ha eredményesen elvégezte a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamot.

51/O. § (1) A napközbeni gyermekfelügyelet feladatainak ellátására csak száraz, világos, jól szellőztethető és fűthető épület alkalmas.

(2) Az egy épületben működő napközbeni gyermekfelügyeletek közül legfeljebb három használhatja közös helyiségként a konyhát és a fürdőszobát, feltéve, hogy azok tárgyi feltételei megfelelnek a módszertani szerv szakmai iránymutatásában foglaltaknak.

(3) A napközbeni gyermekfelügyeletnél az esetleges balesetek megelőzése érdekében a gyermekek tartózkodására szolgáló helyiségeket úgy kell kialakítani, hogy azok megfeleljenek a gyermekek életkorának és ártalmaktól mentes, testi épséget nem veszélyeztető körülményeket biztosítsanak.

(4) A napközbeni gyermekfelügyeletnél a szolgáltatás nyújtásával azonos időben a csoportszoba más célra nem használható. A csoportszoba hasznos alapterülete gyermekenként legalább 3 négyzetméter, de a csoportszoba hasznos alapterülete összességében nem lehet kevesebb 15 négyzetméternél.

(5) A napközbeni gyermekfelügyelet keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell

a) a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen

aa) a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,

ab) a megfelelő bútorzatot,

ac) a játéktevékenység feltételeit,

ad) a szabadban való tartózkodás feltételeit; és

b) a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést.

(6) A saját otthonban nyújtott napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatás keretében biztosított étkeztetés családi étkeztetésnek minősül.

51/P. § (1) A Gyvt. 44/C. §-a szerinti napközbeni gyermekfelügyelet keretében biztosított gondozó tevékenységet hivatásos és társadalmi gondozó is végezhet.

(2) Az (1) bekezdés szerinti napközbeni gyermekfelügyeletet biztosító személy a napi gondozási, felügyeleti tevékenységről a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 3. melléklete szerinti gondozási naplót vezet.

(3) A napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást a szülő otthonában végző személy csak a gyermek gondozására, felügyeletére vehető igénybe.

Alternatív napközbeni ellátás

51/Q. § (1) A Gyvt. 44/D. §-a szerinti alternatív napközbeni ellátások a helyi adottságtól és lehetőségektől függően, a helyi igényekhez igazodóan, az ellátott célcsoport életkori sajátosságainak megfelelően, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységhez kapcsolódóan megszervezhetőek minden, a gyermekek csoportos foglalkoztatására alkalmas épületben, így különösen közösségi, művelődési vagy ifjúsági házban, család- és gyermekjóléti szolgálatnál, iskolában, óvodában, illetve ezek önálló helyiségében, továbbá játszótéren.

(2) Az alternatív napközbeni ellátás valamely gyermekekből álló célcsoport életkori sajátosságaihoz, illetve a szülők speciális élethelyzetéhez igazodó, a gyermekek társadalmi beilleszkedését és közösségi tevékenységét elősegítő, a helyi szükségleteknek és igényeknek megfelelően változó módon vagy rendszeres időközönként tematikus program szerint, meghatározott időtartamokra megszervezett, önálló szakmai programban rögzített tevékenység, amelynek biztosítása során kiemelt figyelmet kell tulajdonítani a szocializációnak, a korai, egyéni és csoportos fejlesztésnek, valamint a prevenciónak.

(3) Az alternatív napközbeni ellátás a (4)–(10) bekezdés szerinti formákban és tartalommal szervezhető meg.

(4) A játszótéri program szakemberek közreműködésével, folyamatos nyitvatartással szabadidős, egyéni, csoportos, közösség-, érték- és normateremtő tevékenységeket biztosít a gyermekeknek és a szülőknek.

(5) A játszóház elsősorban a játéktevékenységhez kötődő, egyéni készségeket és képességeket fejlesztő, családi nevelést segítő, illetve a szülő–gyermek kapcsolatot erősítő szolgáltatás, amelyben a szülő és a gyermek közösen vesz részt.

(6) A játszóház integratív családi játéktár szolgáltatása segíti a családokat a családi kapcsolatok harmonizálásával, a gyermekek fejlődésével, a neveléssel és életvezetéssel kapcsolatos problémák megoldásában, valamint a családi konfliktusok és a pszichés fejlődési zavarok megelőzésében.

(7) A játszóház keretében nem rendszeres jelleggel, esetenként, nem az egész napos nyitvatartás teljes időtartama alatt időszakos gyermekfelügyelet biztosítható.

(8) A klubfoglalkozás az óvodán és az iskolán kívüli nevelést támogató, elsősorban sport- és szabadidős tevékenységekhez kötődő, a gyermekek, illetve szülei hasznos időtöltését célzó szolgáltatás.

(9) A klubfoglalkozás keretében gyermekfelügyelet biztosítható azokban az időszakokban, amikor a szülő nem tudja megoldani a gyermek napközbeni felügyeletét, így különösen az óvoda és az iskola nyitvatartási idején túli időszakban, valamint az iskolai szünet időtartama alatt.

(10) Az azonos, illetve hasonló problémákkal küzdő, nehéz vagy szociálisan hátrányos élethelyzetű, különösen a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett gyermekek számára szervezett személyiségfejlesztő, valamint önsegítő vagy kortárssegítő közösségépítő tematikus csoportfoglalkozások a (4)–(9) bekezdésben meghatározott bármelyik formában megszervezhetőek.

51/R. § (1) Alternatív napközbeni ellátás szervezése különösen azokban az időszakokban indokolt, amikor az iskolai napközi nem működik, illetve azon túl igény jelentkezik a gyermekek felügyeletének és együttes foglalkoztatásának, fejlesztésének biztosítására, továbbá amikor nincs tanítás az iskolákban.

(2) Az alternatív napközbeni ellátást nyújtó személyek és szervezetek együttműködnek az általuk ellátott gyermekek családjával, valamint szükség szerint az illetékes köznevelési intézménnyel, család- és gyermekjóléti szolgálattal, egyéb segítő, illetve egészségügyi vagy más szolgáltatást nyújtó személlyel, szervezettel, különösen, ha az együttműködés a gyermeket veszélyeztető körülmények, illetve helyzet felszámolására és a gyermek érdekében szükséges intézkedés megtételére vagy tevékenység megvalósítására irányul.

51/S. § (1) Az 51/Q. § (10) bekezdése szerinti foglalkozások vezetését felsőfokú végzettségű szociális vagy mentálhigiénés szakember, valamint a fejleszteni kívánt képesség tekintetében tréning-, illetve csoportvezetésre jogosultságot szerzett személy láthatja el.

(2) Az önkéntes segítő, kortárssegítő közreműködésével vagy együttes részvételével működtetett ellátásokban az önkéntesek felkészítéséről, folyamatos szakmai segítségéről és szupervíziójáról a programot működtető felsőfokú szociális alapvégzettséggel vagy mentálhigiénés végzettséggel rendelkező szakember, szupervízió esetén szupervízor útján gondoskodik.

(3) Az alternatív napközbeni ellátások közegészségügyi követelményei tekintetében a módszertani szerv szakmai iránymutatásában foglaltakat kell alkalmazni. A módszertani szerv a szakmai iránymutatást a honlapján közzéteszi, és gondoskodik annak folyamatos frissítéséről.

(4) Nem tartozik az alternatív napközbeni ellátások közé

- a) azon intézmények által biztosított ellátás, amelyeknek kötelező alapfeladata szabadidős programok szervezése,
- b) elnevezésétől függetlenül az az időszakos gyermekfelügyelet, amelyhez nem kapcsolódik gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenység, így különösen amelyet a kereskedelmi, vendéglátó-ipari üzletben vagy kulturális intézményben biztosítanak a szülő tehermentesítése érdekében."

3. § Az Nmr. a következő 175. §-sal egészül ki:

„175. § Szakképzettnek kell tekinteni azt a bölcsődei igazgatóságnál, egyesített bölcsődében magasabb vezetői beosztásban, valamint bölcsődében szaktanácsadó munkakörben foglalkoztatott személyt, akinek vezetői megbízására 2016. április 1-jét megelőzően került sor, vagy akit 2016. április 1-jét megelőzően is szaktanácsadó munkakörben foglalkoztattak és a 2016. március 31-én hatályos képesítési feltételeknek megfelelt.”

4. § Az Nmr. a következő 176. §-sal egészül ki:

„176. § (1) Szakképzettnek kell tekinteni azt a családi bölcsődében vagy napközbeni gyermekfelügyelet keretében foglalkoztatott személyt, aki 2017. január 1-jét megelőzően a családi bölcsődévé vagy napközbeni gyermekfelügyeletté átalakult családi napköziben vagy a napközbeni gyermekfelügyeletté átalakult házi gyermekfelügyeletben szakképzettnek minősült.

(2) A szolgáltatói nyilvántartásba 2016. december 31-én bejegyzett bölcsőde fenntartójának 2017. december 31-éig kell gondoskodnia a bölcsődei dajka munkakör bevezetéséről és a 2016. december 31-én technikai, takarítói munkakörben dolgozó személyek bölcsődei dajka munkakörbe történő átsorolásáról.

(3) A (2) bekezdés szerint bölcsődei dajka munkakörbe átsorolt személynek 2018. december 31-éig kell megfelelnie a 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2.1. és 2.2. pontjában a bölcsődei dajka munkakörhöz megállapított képesítési követelménynek.

(4) A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról szóló 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelettel megállapított 39. §-t és 51/O. § (4) bekezdését a 2016. december 31-ét követően újonnan létrejövő bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és napközbeni gyermekfelügyelet tekintetében kell alkalmazni. A 2017. január 1-jét megelőzően már működött és 2017. január 1-jétől továbbműködő vagy átalakuló bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a bölcsődei ellátást nyújtó intézménnyé, szolgáltatóvá vagy napközbeni gyermekfelügyeletté átalakult családi napközi esetében a csoportszoba hasznos alapterületére a 2016. december 31-én hatályos szabályokat kell alkalmazni.

(5) A többcélú, közös igazgatású egy- vagy kétszemes bölcsődében vezetői megbízása megszűnéséig önálló vezető munkakörben látja el feladatait az a személy, akinek vezetői megbízására 2017. január 1-jét megelőzően került sor.”

- 5. §** (1) Az Nmr. 2. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
(2) Az Nmr.
a) 1. számú melléklete a 2. melléklet szerint, és
b) 2. számú melléklete a 3. melléklet szerint módosul.
(3) Az Nmr.
a) a 4. melléklet szerinti 10. melléklettel,
b) az 5. melléklet szerinti 11. melléklettel, és
c) a 6. melléklet szerinti 12. melléklettel egészül ki.
- 6. §** Az Nmr.
a) 3. § (2) bekezdésében az „a bölcsődei igazgatóságoknál” szövegrész helyébe az „az önálló bölcsődéknél, a bölcsődei igazgatóságoknál” szöveg,
b) 3/B. § (3) bekezdésében a „bölcsőde, a hetes bölcsőde, a családi napközi, a családi gyermekfelügyelet” szövegrész helyébe a „bölcsődei ellátás, a napközbeni gyermekfelügyelet” szöveg lép.
- 7. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2016. április 1-jén lép hatályba.
(2) Az 1. §, a 2. §, a 4. §, az 5. § (2) és (3) bekezdése, a 6. § és a 2–6. melléklet 2017. január 1-jén lép hatályba.

Balog Zoltán s. k.,
emberi erőforrások minisztere

1. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez

1. Az Nmr. 2. számú melléklet I. Rész „I. Alapellátások” cím 2.A) pontja helyébe a következő pont lép:

<i>(Ellátási forma)</i>	<i>Vezetői beosztás</i>	<i>Képesítés</i>
„2. Bölcsőde A) Bölcsődei igazgatóság/egyesített bölcsődék	magasabb vezető	1. csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA) vagy 2. a) bölcsődei szakgondozó (OKJ), b) csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), c) csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ), d) csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), e) kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ), f) csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), g) csecsemő- és gyermekgondozói (OKJ) végzettséggel rendelkező: orvos, pszichológus, pedagógus, intézetvezető, szakoktató, védőnő vagy felsőfokú szociális alapvégzettségű személy”

2. Az Nmr. 2. számú melléklet I. Rész „I. Alapellátások” cím 2.B) pont 3.e) alpontjában és 2/C. pont 2.e) alpontjában a „-nevelői (OKJ)” szövegrész helyébe a „-nevelői (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ)” szöveg lép.

3. Az Nmr. 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2. pontja helyébe a következő pont lép:

<i>(Ellátási forma)</i>	<i>Intézményi munkakör</i>	<i>Képesítés</i>
„2. Bölcsőde	kisgyermeknevelő	csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ); vagy ezen képesítések valamelyikével rendelkező: védőnő, pedagógus, felsőfokú szociális alapvégzettségű személy vagy gyógypedagógiai asszisztens (OKJ) - [kizárólag csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ) képesítéssel rendelkező személy esetén]
	orvos	orvos
	gyógypedagógus	gyógypedagógus
	gyógytornász	gyógytornász
	konduktor	konduktor
	gyógypedagógiai asszisztens	gyógypedagógiai asszisztens (OKJ)
	szaktanácsadó	1. csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), vagy 2. a) bölcsődei szakgondozó (OKJ), b) csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), c) csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ), d) csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), e) kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ), f) csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ),

vagy

3. a 2. a)–f) pontja szerinti végzettség valamelyikével rendelkező:

intézetvezető, szakoktató, védőnő, felsőfokú szociális alapvégzettségű személy vagy pedagógus, vagy

4. a csecsemő- és gyermekgondozói végzettséggel rendelkező:

intézetvezető, szakoktató, védőnő, felsőfokú szociális alapvégzettségű személy vagy

pedagógus”

4. Az Nmr. 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 3., 4. és 4/a. pontjában a „-nevelő (OKJ)” szövegrész helyébe a „-nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ)” szöveg lép.

2. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez

1. Az Nmr. 1. számú melléklet „I. Alapellátások” cím 2. és 3. pontja helyébe a következő pontok lépnek:

(Ellátás)	Munkakör/fő)	
„2. Bölcsődei ellátás		
2.1. Bölcsőde (csoportonként)	kisgyermeknevelő	2 fő
	Többcélú, közös igazgatású intézmény esetén az egycsoportos bölcsődében vezetői feladatokat ellátó kisgyermeknevelő	heti 2 óra
	Többcélú, közös igazgatású intézmény esetén a kétcsoportos bölcsődében a vezetői feladatokat ellátó kisgyermeknevelő	heti 4 óra
	bölcsődei dajka (bölcsődei egységenként, egy vagy két csoport esetén)	1 fő
	orvos	havi 4 óra
Bölcsődénként		
Önálló bölcsőde, bölcsődei igazgatóság, egyesített és ezek tagintézménye szervezeti forma esetén	bölcsődei intézményvezető/vezető	1 fő
Bölcsődei igazgatóság, egyesített bölcsőde	intézményvezető-helyettes (létszáma a fenntartó döntése alapján kerül meghatározásra)	1 fő
Többcélú óvoda-bölcsőde, vagy többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egysége szervezeti formában 3 vagy annál több csoport esetén	intézményvezető/vezető	1 fő
	gazdasági vezető, élelmezésvezető, tejkonyhavezető (létszámuk fenntartói döntés alapján kerül meghatározásra)	1 fő
	5 vagy több gyermekcsoport esetén további kisgyermeknevelő (a létszámból az egyik kisgyermeknevelő vezető-helyettesi feladatokat végez, azzal, hogy szükség esetén a bölcsődei csoportban kisgyermeknevelői feladatokat is ellát)	2 fő
Sajátos nevelési igényű gyermekeket is ellátó bölcsődében	gyógypedagógus, gyógytornász, konduktor, gyógypedagógiai asszisztens (létszámuk fenntartói döntés alapján kerül megállapításra)	
Egyesített bölcsődei igazgatóságokon, illetve többcélú intézmény esetén, ha korábban a bölcsődei ellátás szervezetiileg egyesített bölcsődei intézményként vagy bölcsődei igazgatóságként működött	szaktanácsadó	1 fő

2.2. Mini bölcsőde (csoportonként)	kisgyermeknevelő heti 1 órában vezetői feladatokat is ellát	1 fő
	bölcsődei dajka	1 fő
	önálló mini bölcsőde esetén intézményvezető (a fenntartó döntése alapján)	heti 20 óra
2.3. Munkahelyi bölcsőde (csoportonként)	szolgáltatást nyújtó személy/kisgyermeknevelő 6-8 fős csoport esetén segítő személy (az Nmr.-ben meghatározottak szerint)	1 fő 1 fő
2.4. Családi bölcsőde	szolgáltatást nyújtó személy/kisgyermeknevelő 6-7 fős csoport esetén segítő személy (az Nmr.-ben meghatározottak szerint)	1 fő
Családi bölcsőde hálózat	koordinátor (létszáma fenntartói döntés alapján kerül meghatározásra)	1 fő

3. Napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy
nevelő vagy szakgondozó (hivatásos, társadalmi), vagy gondozó
vagy segédgondozó (a Gytv. 44/C. §-a szerinti ellátás során,
létszáma fenntartói döntés alapján kerül megállapításra)

Napközbeni gyermekfelügyelet hálózat koordinátor (létszáma fenntartói döntés alapján kerül megállapításra; 3-4 hálózatba szervezett napközbeni gyermekfelügyelet esetén a szolgáltatást nyújtó személy is elláthatja a koordinátori feladatokat)"

2. Hatályát veszti az Nmr. 1. számú melléklet „I. Alapellátások” cím 3/a. és 4. pontja.

3. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez

1. Az Nmr. 2. számú melléklet I. Rész „I. Alapellátások” cím 2. pontja helyébe a következő pont lép:

(Ellátási forma)	Vezetői beosztás	Képesítés
<p>„2. Bölcsőde A) Bölcsődei igazgatóság/egyesített bölcsődék</p>	<p>magasabb vezető</p>	<p>1. csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), vagy 2. a) bölcsődei szakgondozó (OKJ), b) csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), c) csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ), d) csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), e) kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ), f) csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), g) csecsemő- és gyermekgondozói (OKJ) végzettséggel rendelkező: orvos, pszichológus, pedagógus, intézetvezető, szakoktató, védőnő vagy felsőfokú szociális alapvégzettségű személy</p>
<p>B) Önálló bölcsőde</p>	<p>magasabb vezető</p>	<p>1. csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), vagy 2. a) bölcsődei szakgondozó (OKJ), b) csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), c) csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ), d) csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), e) kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ), f) csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), g) csecsemő- és gyermekgondozói (OKJ) végzettséggel rendelkező: intézetvezető, szakoktató, védőnő, felsőfokú szociális alapvégzettségű személy vagy pedagógus</p>
<p>C) Bölcsőde</p>	<p>vezető</p>	<p>1. csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), vagy 2. a) bölcsődei szakgondozó (OKJ), b) csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), c) csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ), d) csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), e) kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ), f) csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), vagy 3. a 2. a)–f) pontja szerinti végzettség valamelyikével rendelkező: intézetvezető, szakoktató, védőnő, felsőfokú szociális alapvégzettségű személy vagy pedagógus, vagy 4. a csecsemő- és gyermekgondozói végzettséggel rendelkező: intézetvezető, szakoktató, védőnő, felsőfokú szociális alapvégzettségű személy vagy pedagógus”</p>

2. Az Nmr. 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 2. és 3. pontja helyébe a következő pontok lépnek:

<i>(Ellátási forma)</i>	<i>Intézményi munkakör</i>	<i>Képesítés</i>
„2. Bölcsődei ellátás		
2.1. Bölcsőde	kisgyermeknevelő	csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő- gondozó (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő- gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ) csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ); vagy ezen képesítések valamelyikével rendelkező: védőnő, pedagógus, felsőfokú szociális alapvégzettségű személy vagy gyógypedagógiai asszisztens (OKJ) - [kizárólag csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ) képesítéssel rendelkező személy esetén]
	bölcsődei dajka	a bölcsődei dajka képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam
	orvos	orvos
	gyógypedagógus	gyógypedagógus
	gyógytornász	gyógytornász
	konduktor	konduktor
	gyógypedagógiai asszisztens	gyógypedagógiai asszisztens (OKJ)
	szaktanácsadó	1. csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), vagy 2.a) bölcsődei szakgondozó (OKJ), b) csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), c) csecsemő- és kisgyermeknevelő- gondozó (OKJ), d) csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), e) kisgyermekgondozó, -nevelői (OKJ), f) csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), vagy 3. a 2. a)–f) pontja szerinti végzettség valamelyikével rendelkező: intézetvezető, szakoktató, védőnő, felsőfokú szociális alapvégzettségű személy vagy pedagógus, vagy 4. csecsemő- és gyermekgondozói végzettséggel rendelkező: intézetvezető, szakoktató, védőnő, felsőfokú szociális alapvégzettségű személy vagy pedagógus

2.2. Mini bölcsőde	kisgyermeknevelő	<p>csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő- gondozó (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő- gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ) csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ); vagy ezen képesítések valamelyikével rendelkező: védőnő, pedagógus, felsőfokú szociális alapvégzettségű személy vagy gyógypedagógiai asszisztens (OKJ) - [kizárólag csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ) képesítéssel rendelkező személy esetén]</p>
	bölcsődei dajka	<p>a bölcsődei dajka képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam</p>
2.3. Munkahelyi bölcsőde	szolgáltatást nyújtó személy	<p>a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam</p>
	<p>kisgyermeknevelő (egyéb szakképesítéssel rendelkező személy, a fenntartó döntése alapján létrehozható munkakör)</p>	<p>csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő- gondozó (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő- gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ); vagy ezen képesítések valamelyikével rendelkező: védőnő, pedagógus, felsőfokú szociális alapvégzettségű személy</p>
2.4. Családi bölcsőde	szolgáltatást nyújtó személy	<p>a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam</p>
	<p>kisgyermeknevelő (egyéb szakképesítéssel rendelkező személy, a fenntartó döntése alapján létrehozható munkakör)</p>	<p>csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő- gondozó (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő- gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ); vagy ezen képesítések valamelyikével rendelkező: védőnő, pedagógus, felsőfokú szociális alapvégzettségű személy</p>

2.5. Családi bölcsőde hálózat	koordinátor	<p>a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam vagy</p> <p>a tanfolyamon túl a fenntartó döntése alapján egyéb szakképesítéssel rendelkező személy:</p> <p>csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA), bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ)</p>
3. Napközbeni gyermekfelügyelet	szolgáltatást nyújtó személy	<p>a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam</p>
	nevelő	szociális alapvégzettség, pedagógus
	szakgondozó (hivatásos gondozó)	<p>bölcsődei szakgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ), csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ), kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ), csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ), csecsemő- és gyermekápoló (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő I. (OKJ), gyógypedagógiai asszisztens (OKJ)</p>
	gondozó	<p>csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő I. (OKJ), pedagógiai asszisztens (OKJ), házi időszakos gyermekgondozó (OKJ), gyermek- és ifjúsági felügyelő (OKJ),</p>
	segédgondozó	<p>alapfokú iskolai végzettség, dajka (OKJ), óvodai dajka (OKJ)</p>
3.1. Napközbeni gyermekfelügyelet hálózat	koordinátor	<p>a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam”</p>

3. Hatályát veszti az Nmr. 2. számú melléklet II. Rész „I. Alapellátások” cím 3/a. és 4. pontja.

4. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
„10. melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA

1. Bevezetés

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának (a továbbiakban: Alapprogram) célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés (a továbbiakban: bölcsődei nevelés) hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel.

Az Alapprogram fejezetei valamennyi bölcsődei ellátásra (bölcsődére, mini bölcsődére, munkahelyi bölcsődére, családi bölcsődére) vonatkoznak, az egyes ellátási formák sajátosságainak figyelembevételével.

A jogszabályi előírások, a szolgáltatást igénybe vevők szükségletei és az intézményi adottságok alapján a bölcsődei ellátást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak helyi szakmai programot kell készíteni, amelynek meg kell felelni az Alapprogramban foglaltaknak.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelés-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

2. A bölcsődei nevelés

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

3. A bölcsődei nevelés alapelvei

3.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

3.2. A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

3.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

3.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

3.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

3.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

3.7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

3.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

3.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

3.10. A gyermeki kompetenciaképzés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív

visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

4. A bölcsődei nevelés feladatai

4.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

4.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A prevenció feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogyaszorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermek esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese- vagy alkotóterápiás szoba.

4.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttlét szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

4.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismereteket nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

5. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

5.1. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás szinterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőtellel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

5.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőtellel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önefogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

5.3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

5.4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarak.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

5.5. Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

5.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmen keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókinccs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

5.7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyúrás, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

5.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermeknek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

6. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

6.1. „Saját kisgyermeknevelő”-rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

6.2. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

6.3. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

6.4. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállóság lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalomát is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

7. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

7.1. A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszkoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

7.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

7.3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

7.4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

7.5. A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszerep bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

7.6. Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

7.7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

8. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Különös jelentőséggel bír ez a közös igazgatású integrált intézmények esetében. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

9. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatásokat szervezhet. Ilyen szolgáltatások lehetnek a játszócsoport, az időszakos gyermekfelügyelet, a gyermekhotel, a nevelési tanácsadás, a játék- és eszközkölcsonzés. Mindezeket bármely család igénybe veheti. A kisgyermek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások esetében kiemelten fontos elkülöníteni és meghatározni az alapellátás és a szolgáltatások különbözőségeit és jellemzőit.

A jó minőségű szolgáltatás megvalósításához a megfelelő személyi és tárgyi feltételeket biztosítani kell.

Valamennyi szolgáltatási forma megvalósításánál figyelembe kell venni a bölcsődei nevelés alapelveit, különösképpen a koragyermekkorai intervenció szemléletének befogadását.

A szolgáltatások működtetésénél is kiemelt jelentőségű a kompetenciahatárok betartása.

Az egyes szolgáltatások jellemzőit, az igénybevétel lehetséges módjait valamint a díjazást egyértelműen megfogalmazva, írásban kell rögzíteni.”

5. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez
 „11. melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez

Jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről

I. Általános rendelkezések

A gyermekek részére kialakított helyiség akkor megfelelő ha – rendeltetésétől függően – alapterülete lehetővé teszi legalább egy bölcsődei csoport valamennyi tagjának egyidejű befogadását és egészséges, biztonságos körülmények közötti ellátását, nevelését, pihenését, öltözését, tisztálkodását, étkezését, továbbá megfelel az építésügyi jogszabályokban előírt követelményeknek, a közegészségügyi előírásoknak, a tűzvédelmi, egészségvédelmi, munkavédelmi követelményeknek.

A helyiséget a csoportlétszám figyelembevételével kell kialakítani. A helyiség olyan méretű és berendezésű legyen, amelyben minden egyidejűleg jelen lévő gyermek és felnőtt igénye teljesíthető.

A fűtés megoldási módjáról, valamint a helyiségek rendeltetészerű használatát biztosító – a II–VII. pontban fel nem sorolt további – eszközökről (pl. lábtörlő, virágállvány, színes képek) helyben, az építészeti adottságok és a szakmai program alapján kell dönteni.

A gyermekek ellátásához szükséges eszközöknek és felszereléseknek jó minőségűeknek, fertőtleníthetőeknek és a gyermekek életkorához, testméretéhez igazodóaknak kell lenniük.

Az eszközöket, felszereléseket az adott csoport(ok) létszámának figyelembevételével kell beszerezni. Az adott eszközökből, felszerelésből annyi szükséges, hogy minden egyidejűleg jelenlévő gyermek, felnőtt igényét teljesíteni lehessen.

Amennyiben vitatott, hogy az előírt eszközök és felszerelések rendelkezésre állnak-e, a gyermekek napközbeni ellátása/bölcsődei ellátás szakértői tevékenység folytatására jogosult szakértő véleményét kell beszerezni.

A játszóudvar akkor megfelelő, ha alapterülete lehetővé teszi a bölcsődei gyermekcsoport egyidejű befogadását és egészséges, biztonságos körülmények közötti tevékenységét.

Elfogadható a bölcsődei játszóudvar kialakítása a többcélú intézményen belül (pl. óvoda), annak jól elkülönített részeként, amennyiben garantált, hogy azt csak a bölcsődei csoportba felvett gyermekek veszik igénybe. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében, elfogadható a játszóudvar biztosítása az intézményen kívül, annak 50 méteres körzetében, pl. közterületen. A játszótéren a 3 év alattiak számára telepített szabványos eszközöknek is lenniük kell.

Ahol a II–VII. pontban a mennyiségi mutatónál a „bölcsődénként” megjelölés szerepel, azon a bölcsődét, mini bölcsődét, munkahelyi bölcsődét és családi bölcsődét kell érteni, függetlenül attól, hogy a székhelyen kívül rendelkezik-e telephellyel, és hogy hány épülete van. Ebben az esetben a helyiség a székhelyen, illetve a telephelyen (azaz minden feladatellátási helyen) is kialakítható. A „gyermekcsoportonként” megjelölésen egy bölcsődei gyermekcsoportot kell érteni. A „gyermeklétszám” megjelölésen azt a bölcsődébe, mini bölcsődébe, munkahelyi bölcsődébe és családi bölcsődébe felvehető maximális gyermeklétszámot kell érteni, amely a szolgáltatói nyilvántartásba szerepel.

II. HELYISÉGEK/JÁTSZÓUDVAR

A kisgyermekellátást szolgáló helyiségek és a játszóudvar, terasz jellemző adatait (alapterület, belmagasság, légköbméter, belső és külső burkolat, megvilágítás stb.) a hatályos építészeti, egészségügyi, munkavédelmi és tűzvédelmi jogszabályok tartalmazzák.

	A	B	C
	Helyiségek/játszóudvar	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
1.	csoportszoba	gyermekcsoportonként 1	A csoportszoba (bútorzat nélküli) hasznos alapterülete nem lehet kevesebb, mint 3 m ² /fő.
2.	gyermekfürdőszoba	gyermekcsoportonként 1	A férőhelyszám figyelembevételével 2 gyermekcsoport számára közösen is kialakítható. A családi bölcsődénél nem kell külön gyermekfürdőszobát létrehozni.

3.	gyermeköltöző (átadó helyiség, előszoba)	gyermekcsoportonként 1	A férőhelyszám figyelembevételével 2 gyermekcsoport számára közösen is kialakítható. A családi bölcsődénél nem kell külön gyermeköltözőt létrehozni.
4.	tároló helyiség	gyermekcsoportonként 1	Kialakítása valamennyi gyermekágy, játék, egyéb eszköz tárolására nyújtson lehetőséget. Építészeti adottságok függvényében folyosórészen vagy gyermeköltözőben kialakított tárolási lehetőség is elfogadható. A családi bölcsődénél nem kell külön tároló helyiséget létrehozni.
5.	akadálymentes mosdó/ illemhely (szülők számára)	bölcsődénként 1	A munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde esetében nem kötelező.
6.	előtér/babakocsi tároló	bölcsődénként 1	A férőhelyszám figyelembevételével két gyermekcsoport számára is kialakítható. Családi bölcsőde esetében nem kötelező.
7.	takarítószer raktár vagy szekrény	gyermekcsoportonként 1	
8.	játszóudvar	gyermekcsoportonként 1	Többcélú intézményben (pl. óvoda) a másik korosztály udvarrészétől elkülönítetten kell kialakítani, biztosítva, hogy azt csak a bölcsődés korúak használhassák.
9.	terasz	nevelési-gondozási egységenként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
10.	vezetői iroda	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
11.	kisgyermeknevelői szoba	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
12.	irattár	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
13.	felöltöző	bölcsődénként 1	Többcélú intézmény vagy munkahelyi bölcsőde esetében elfogadható a más munkaterületen dolgozókkal közös öltöző helyiség. Családi bölcsőde esetében nem kötelező.
14.	felöltöző mosdó	bölcsődénként 1	
15.	felöltöző WC helyiség	bölcsődénként 1	
16.	felöltöző zuhanyzó	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
17.	felöltöző étkező	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.

18.	főzőkonyha	bölcsődénként 1	A táplálkozástudományi és higiénés szabályok alapján a bölcsődében célszerű főzőkonyhát működtetni. Minden olyan esetben ajánlott a kialakítása, ahol azt az épület, intézmény adottságai lehetővé teszik. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
19.	melegítő konyha	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében kötelező, ha nincs főzőkonyha. Bölcsőde esetében csak akkor alakítható ki melegítő konyha a főzőkonyha helyett, ha az épület adottságai nem teszik lehetővé főzőkonyha kialakítását.
20.	előkészítő (hús, zöldség)	bölcsődénként 1-1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
21.	tálaló-mosogató	bölcsődénként 1	
22.	szárazáru raktár	bölcsődénként 1	Melegítő konyha esetén nem szükséges. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
23.	földes áru raktár	bölcsődénként 1	Melegítő konyha esetén nem szükséges. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
24.	ételhulladék tároló	bölcsődénként 1	
25.	mosoda	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
26.	szeméttároló	bölcsődénként 1	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.

III. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel.

	A	B	C
	Helyiségek/játszóudvar	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
	Csoportszoba		
1.	bölcsődei fektető	gyermeklétszám szerint 1db/fő	
2.	rácsos fa gyermekágy matraccal	gyermekcsoportonként a gyermekek életkora (csecsemő) és fejlettségi szintje szerint szükséges 1db/fő	A gyermekágy ráctávolsága 7 cm legyen.
3.	fa hempergő/elkerített szobasarak	amennyiben a gyermekek életkora (csecsemő) és fejlettségi szintje szükségessé teszi a gyermekcsoportban 1db	A fa hempergő/elkerített szobasarak ráctávolsága 7 cm legyen.

4.	gyermekszék	gyermeklétszámhoz igazodóan 1db/fő	Támla nélküli, állítható ülőmagasságú szék, vagy támlás szék, de feleljen meg az életkori sajátosságoknak.
5.	gyermekasztal	gyermeklétszámhoz, korösszetételhez igazodóan	Legalább 2 db állítható magasságú, négy személyes asztal, vagy 1 db hatsz személyes asztal, amennyiben az ellátott gyermekek száma ötnél nem több.
6.	fényvédő függöny/roló	ablakonként, az ablak lefedésére alkalmas méretben	Anyaga mosható/higiénikusan tisztítható.
7.	szőnyeg	gyermekcsoportonként legalább 1 db	mérete: 2m x 3m A családi bölcsődében elfogadható a szőnyegpadló is.
8.	nyitott játéktároló polc	gyermekcsoportonként 4 db	A családi bölcsődében elfogadható ettől kevesebb számú játéktároló polc is.
9.	textil- és eszköztároló szekrény	gyermekcsoportonként 1db	Mérete, elhelyezése a csoportszoba alapterületét nem csökkentheti.
10.	kisgyermeknevelői asztal	gyermekcsoportonként 1db	Mini bölcsődénél, munkahelyi bölcsődénél és családi bölcsődénél nem kötelező.
11.	kisgyermeknevelői szék	felnövelt létszám függvényében	Legalább 2 db. Mini bölcsődénél, munkahelyi bölcsődénél és családi bölcsődénél nem kötelező.
12.	falióra, hőmérő	csoportonként 1-1 db	
13.	fedeles szeméttartó	gyermekcsoportonként 1db	
14.	gyermekheverő, szivacs, párnák	gyermekcsoportonként a létszám, életkor, építészeti adottságok szerint szükséges mennyiségben	A puhasarok elkülönülésre alkalmas kuckó kialakítását szolgálja.
15.	tálaló kocsi	gyermekcsoportonként 1db	Mini bölcsődénél, munkahelyi bölcsődénél és családi bölcsődénél nem kötelező.
Gyermekfürdőszoba			
16.	törülközőtartó	gyermekcsoportonként 1 db a létszámhoz igazodó számú akasztóval ellátva	
17.	fésűtartó	gyermekcsoportonként 1 db	A gyermeklétszámnak megfelelően, saját fésű tárolásának lehetőségét biztosítva.
18.	falitükör	mosdókagylónként 1 db	Állótükör fektetve 2 mosdókagylóhoz 1 db. Mini bölcsődénél, munkahelyi bölcsődénél és családi bölcsődénél elegendő 1 mosdókagylóhoz 1 db.
19.	állótükör	fürdőszobánként 1 db	Egész alakot mutató (30 cm x 100 cm).
20.	rekeszes fali polc (fogmosó pohártartó)	gyermekcsoportonként 1 db, a létszámhoz igazodó pohártartóval ellátva	
21.	pelenkázó asztal	csoportonként 1 db	Mini bölcsődénél, munkahelyi bölcsődénél és családi bölcsődénél elfogadható a mobil pelenkázó asztal.

22.	gyógyszertár (előírás szerinti felszereléssel)	fürdőszobánként 1 db	
23.	személmérleg, magasságmérő	fürdőszobánként 1 db	
24.	ruhaszárító (falra szerelhető)	fürdőszobánként 1 db	
25.	badella (lábpedálos)	fürdőszobánként a gyermeklétszám figyelembevételével	
26.	szemetes badella (fedeles)	fürdőszobánként 1 db	
27.	szennyestartó	fürdőszobánként 1 db	
28.	dobogó	fürdőszobánként 1 db	A gyermek illemhelyhez igazított, faanyagú, vagy műanyag; mosható és fertőtleníthető legyen.
Gyermeköltöző			
29.	gyermeköltöző szekrény (elkülönített cipőtároló lehetőséggel)	gyermeklétszám figyelembevételével	Minden gyermek számára szükséges biztosítani a saját ruha- és cipőtárolás lehetőségét.
30.	öltözőpad, szivacs	gyermeklétszám figyelembevételével	Méretük feleljen meg a különböző életkorú gyermekek öltözködési igényeinek.
31.	pelenkázó asztal	gyermekcsoportonként 1 db	Családi bölcsődénél nem kötelező.
32.	ruhafogas	gyermeköltözőnként 1 db	
33.	fedeles szemetes	gyermeköltözőnként 1 db	
34.	hirdetőtábla	gyermeköltözőnként 1 db	
Játszóudvar/terasz			
35.	babaház	gyermekcsoportonként 1 db	Két gyermekcsoport számára kialakított udvarrészen 1 db biztosítása elegendő. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
36.	udvari homokozó	gyermekcsoportonként 1 db	Két gyermekcsoport számára kialakított udvarrészen 1 db biztosítása elegendő. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetén elfogadható a mobil homokozó is.
37.	takaróháló	homokozónként 1 db	A homokozó használaton kívüli lefedéséhez szükséges biztosítani.
38.	vízpermetező	gyermekcsoportonként 1 db	Két gyermekcsoport számára kialakított udvarrészen 1 db biztosítása elegendő. Mini bölcsőde és munkahelyi bölcsőde esetén elfogadható a mobil megoldás is. Családi bölcsőde esetében nem kötelező.
39.	mobil és fix mozgásfejlesztő eszközök	gyermeklétszám függvényében	Az eszközöknek igazodniuk kell a bölcsődés korosztály igényeihez és meg kell felelniük az előírásoknak is.

40.	árnyékoló szerkezet	teraszonként, homokozónként szükség szerinti mennyiségben	Fix (falra rögzített) vagy mobil szerkezet. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező, de ajánlott a mobil szerkezetű.
Vezetői iroda			
41.	íróasztal és szék	1-1db	
42.	tárgyalóasztal, székekkel	1-4 db	
43.	telefon	1 db	
44.	fax	1 db	
45.	könyvszekrény/polc	1 db	
46.	iratszekrény	1 db	
47.	számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1 felszerelés	

IV. EGYÉB ESZKÖZÖK, TEXTILIÁK

	A	B	C
	Eszköz/textília	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
1.	fésű, fogkefe, fogmosó pohár	gyermeklétszám szerint 1 db/fő	
2.	szappantartó	mosdókagylónként 1-1 db	Folyékony és darabolt szappan használatához.
3.	lázmérő	gyermekcsoportonként 1-3 db	
4.	körömvágó olló	gyermekcsoportonként 1 db	
5.	gyermektörölköző	gyermekcsoportonként 2 db/fő	A munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődében lehet más alternatív megoldás is (szülő viszi, vagy papírtörölő).
6.	felnőtt törölköző	gyermekcsoportonként szükség szerint	
7.	asztalterítő	gyermekcsoportonként, gyermeklétszám figyelembevételével	
8.	etetőszalvéta/előke	gyermekcsoportonként, gyermeklétszám figyelembevételével	
9.	takaró nagy	gyermekcsoportonként 2 db/fő	A munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődében elfogadható, ha a szülő viszi.
10.	takaró kicsi	gyermekcsoportonként 2 db/fő	A munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődében elfogadható, ha a szülő viszi.
11.	ágyneműhuzat nagy	gyermekcsoportonként 3 db/fő	A munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődében elfogadható, ha a szülő viszi.
12.	ágyneműhuzat kicsi	gyermekcsoportonként 3 db/fő	A munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődében elfogadható, ha a szülő viszi.
13.	pelenka (textil)	gyermekcsoportonként 5 db/fő	A munkahelyi bölcsődében és a családi bölcsődében nem kötelező.
14.	gyermek edények	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	Porcelán tányérok, bögrék, üvegpoharak, evőeszközök stb.

V. A FELNŐTTEK MUNKAVÉGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel.

	A	B	C
	Eszköz	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
1.	szennyes ruha tároló	2 db	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező, ha nincsen külön mosoda.
2.	mosott ruha tároló polc	2 db	Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező, ha nincsen külön mosoda.
3.	mosógép	1db	A munkahelyi bölcsőde esetében nem kötelező.
4.	szárítógép	1db	Önálló bölcsődékben ajánlott. Mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde és családi bölcsőde esetében nem kötelező.
5.	vasaló	1db	A munkahelyi bölcsőde esetében nem kötelező.
6.	vasalóállvány	1 db	A munkahelyi bölcsőde esetében nem kötelező.
7.	szárítóállvány	2 db	A munkahelyi bölcsőde esetében nem kötelező.
8.	takarítóeszközök	ellátandó feladat függvényében	Lapát, seprű, felmosó szett stb.
9.	kerti munkaeszközök, szerszámok	ellátandó feladat függvényében	Ásó, kapa, gereblye, kerti locsolókanna stb.
10.	hűtőgép	dolgozók számára 1 db	
11.	porszívó	ellátandó feladat függvényében	
12.	konyhai gépek	az ellátandó létszám függvényében	Villany/gáztűzhely/zsámoly, sütő, hűtő, kislépek stb. függően attól, hogy főző-, melegítő, vagy tároló konyháról van szó.
13.	konyhai eszközök	az ellátandó létszám függvényében	Rozsdamentes edények, porcelán tányérok, üveg poharak, evőeszközök stb.
14.	postaláda	bölcsődénként 1	

VI. A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ JÁTÉKOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

A gyermekcsoportok játékkészletét a gyermekek létszámának, életkorának figyelembevételével kell kialakítani úgy, hogy minden gyermek számára jusson azonos típusú játékeszköz. Az életkor, létszám változásának függvényében a gyermekek számára kínált játékok, eszközök mindig az addig használtak tárházát bővítik.

	A	B	C
	Játékok, játékeszközök (mennyiség eszközfajtanként)		
1.	alapjátékok (baba, labda, játszókendő, képeskönyv, mozgásfejlesztő eszköz)	gyermekcsoportonként a gyermekek létszámának megfelelő mennyiségben	Minden gyermekcsoportban rendelkezésre kell állnia. A csoportszobai és udvari eszközöket külön-külön szükséges biztosítani.
2.	különböző játékok (mozgásos játékok, gyakorló, szimbolikus, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok, bábozás, barkácsolás) eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek létszámának megfelelő mennyiségben	Csoportszobai és udvari eszközöket külön-külön szükséges biztosítani.

3.	mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	Csoportszobai és udvari eszközök külön-külön.
4.	ének, zene, énekes játékok eszközei	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	
5.	a beszédfejlődést elősegítő játékok, eszközök	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	
6.	értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	
7.	alkotó tevékenységek eszközei	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	
8.	környezet megismerését segítő eszközök, anyagok	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	

VII. EGÉSZSÉG- ÉS MUNKAVÉDELMI ESZKÖZÖK

	A	B	C
	Eszköz	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
1.	ételmintás tasak/üveg	szükség szerint	Akkor kell biztosítani, ha a bölcsődében főzőkonyha vagy tálalókonyha van.
2.	elsősegélyláda	bölcsődénként 1 db	
3.	gyógyszertár (zárható)	bölcsődénként 1 db	Felszerelése a közegészségügyi előírások szerint.
4.	amennyiben a betöltött munkakörben a viselete előírt, vagy javasolt, munkaruha	Külön jogszabályban meghatározottak szerint.	
5.	tűzoltó készülék	Az érvényes tűzvédelmi szabályok szerint.	

"

6. melléklet a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelethez

„12. melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez

A bölcsődében és a mini bölcsődében kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka, intézményvezető, vezető és szaktanácsadó munkakörben dolgozó személyek munkaruha juttatásának minimumkövetelményei

	A	B	C	D
	<i>Munkakör</i>	<i>Munkaruha-juttatás</i>	<i>Mennyiség (db, pár)</i>	<i>Kihordási idő (év)</i>
1.	Kisgyermeknevelő, bölcsődei dajka	kabát	1	3
		melegítő	1	3
		munkacipő (benti)	1	1
		utcai cipő	1	3
		felsőruházat (pl. tunika, ing, póló) vagy ingruha, vagy felsőrész és nadrág vagy munkaköpeny	3	1
2.	Intézményvezető/vezető/ szaktanácsadó	felsőruházat (pl. tunika, ing, póló), vagy ingruha, vagy felsőrész és nadrág vagy munkaköpeny	2	3
		munkacipő	1	1

„

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1144/2016. (III. 24.) Korm. határozata a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1070/2016. (II. 25.) Korm. határozat módosításáról

A Kormány egyetért azzal, hogy a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1070/2016. (II. 25.) Korm. határozat 1. melléklete szerint – az egyszeri előirányzat-átcsoportosítás összesen összegének változatlanul hagyása mellett – a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 5. Egyéb feladatok támogatása alcím, 3. Az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékéve programjainak támogatása jogcímcsoport, K5 Egyéb működési célú kiadások kiemelt előirányzat javára átcsoportosított 3000,0 millió forintból 403,4 millió forint a K8 Egyéb felhalmozási célú kiadások kiemelt előirányzat terhére kerüljön felhasználásra és elszámolásra.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyar kozlony.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Köves Béla ügyvezető.